

Definirea și evoluția eugeniei

Nicolae Sfetcu

13.04.2022

Sfetcu, Nicolae, "Definirea și evoluția eugeniei", Telework (13 aprilie 2022), URL = <https://www.telework.ro/ro/e-books/definirea-si-evolutia-eugeniei/>

Email: nicolae@sfetcu.com

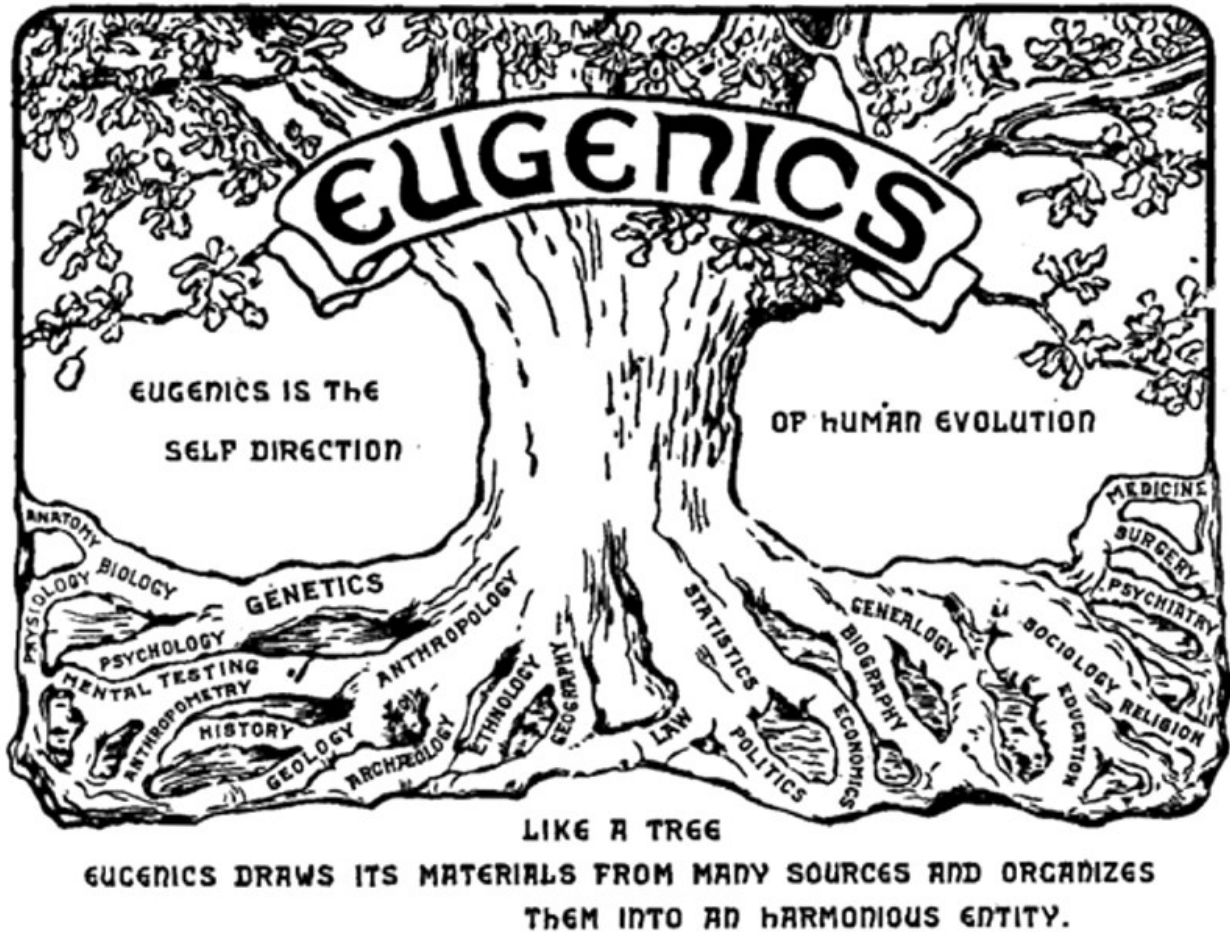
Acest articol este licențiat Attribution-ShareAlike 3.0 Unported. Pentru a vedea o copie a acestei licențe, vizitați <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>.

Text online: <https://www.telework.ro/ro/eugenia-origini/>

Extras din:

Sfetcu, Nicolae, "Eugenia - Trecut, Prezent, Viitor", pg. 3-9, MultiMedia Publishing (2018), ISBN 978-606-9016-47-3, URL = <https://www.telework.ro/ro/e-books/eugenia-trecut-prezent-viitor/>

Eugenia

(Logo-ul celei de-a doua Conferințe Eugenică Internațională, 1921, care ilustrează eugenia ca un copac care unește o varietate de domenii diferite)

Eugenia (din greacă *ευγένη eugenes* 'bine născut' format din *eu*, 'bun, bine' și *γένος genos*, 'rasă, stoc, rudă') este un set de credințe și practici care are drept scop îmbunătățirea calității genetice a unei populații umane. Definiția exactă a *eugeniei* a fost o chestiune de dezbatere, deoarece termenul a fost inventat de Francis Galton în 1883. Conceptul precede această denumire, Platon sugerând aplicarea principiilor de reproducere selectivă la om în jurul anului 400 î.e.n.

Frederick Osborn, în articolul din 1937, "*Dezvoltarea unei filozofii eugenice*", a încadrat-o ca o filozofie socială - adică o filozofie cu implicații pentru ordinea socială. Această definiție nu este acceptată universal. Osborn pledează pentru rate mai mari de reproducere sexuală la

persoanele cu trasaturi dorite (eugenie pozitivă) sau la rate reduse de reproducere sexuală și sterilizare a persoanelor cu trăsături mai puțin dorite sau nedorite (eugenie negativă).

Alternativ, selecția genelor, mai degrabă decât "selecția de oameni", a fost posibilă recent prin progresele înregistrate în editarea genomului, conducând la ceea ce se numește uneori eugenia liberală, cunoscută și sub denumirea de eugenia nouă, neo-eugenia sau eugenia consumatorului.

În timp ce principiile eugenice au fost practicate încă din istoria veche în Grecia antică, istoria modernă a eugeniei a început la începutul secolului al XX-lea, când a apărut o mișcare populară de eugenie în Marea Britanie și s-a răspândit în multe țări, inclusiv Statele Unite, Canada și majoritatea țărilor europene. În această perioadă, ideile eugenice au fost adoptate în spectrul politic. În consecință, multe țări au adoptat politici eugenice cu intenția de a îmbunătăți calitatea stocurilor genetice ale populației lor. Astfel de programe includeau atât măsuri "pozitive", cum ar fi încurajarea persoanelor considerate deosebit de "potrivite" pentru reproducere, cât și măsuri "negative", cum ar fi interdicțiile de căsătorie și sterilizarea forțată a persoanelor considerate improprii reproducerii. Persoanele considerate nepotrivite pentru a se reproduce au inclus adesea persoane cu dizabilități mentale sau fizice, persoane care au înregistrat scoruri scăzute ale diferitelor teste IQ, criminali și deviatori și membri ai grupurilor minoritare defavorizate. Mișcarea de eugenie a fost asociată negativ cu Germania nazistă și cu Holocaustul, când mulți dintre inculpații de la procesele de la Nürnberg au încercat să-și justifice abuzurile față de drepturile omului, susținând că există o diferență mică între programele eugeniei naziste și programele de eugenie din S.U.A. În deceniile care au urmat celui de-al doilea război mondial, odată cu instituirea drepturilor omului, multe țări treptat au început să renunțe la politicile de eugenie, deși unele țări occidentale, printre care Statele Unite, au continuat să efectueze sterilizări forțate.

Începând cu anii 1980 și 1990, când au fost puse la dispoziție noi procedee de reproducere asistată, cum ar fi surrogarea gestațională (mame purtătoare), disponibilă din 1985, diagnosticul genetic preimplantat (disponibil din 1989) și transferul citoplasmatic (disponibil din 1996), a apărut teama de o posibilă revigorare a eugenismului și o lărgire a decalajului dintre bogați și săraci.

O critică majoră a politicilor de eugenie este că, indiferent dacă sunt folosite politici "negative" sau "pozitive", ele sunt susceptibile de a fi abuzate, deoarece criteriile de selecție sunt determinate de oricare dintre grupurile care se află la putere politică în perioada respectivă. Mai mult, eugenia negativă, în special, este considerată de mulți ca fiind o încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, care includ dreptul la reproducere. O altă critică constă în faptul că politicile eugenice duc în cele din urmă la o pierdere a diversității genetice, ducând la depresia endogamică din cauza variațiilor genetice mai mici.

Istorie

Origine și dezvoltare

Conceptul eugeniei pozitive pentru a produce ființe umane mai bune a existat cel puțin de când Platon a sugerat împerecherea selectivă pentru a produce o clasă de paznici.

Prima eugenie negativă formală, care este o prevedere legală împotriva nașterii ființelor umane inferioare, a fost promulgată în cultura occidentală de către Consiliul Creștin al lui Agde în 506, care a interzis căsătoria între veri.

Această idee a fost promovată și de William Goodell (1829-1894), care a pledat pentru castrarea și spionarea celor nebuni.

Ideea unui proiect modern de îmbunătățire a populației umane printr-o înțelegere statistică a eredității folosită pentru încurajarea unei bune reproduceri a fost inițial dezvoltată de Francis Galton și, inițial, a fost strâns legată de darwinism și teoria sa de selecție naturală. Galton citește teoria evoluției vărului său Charles Darwin care urmărea să explice dezvoltarea speciilor de plante și animale și dorea să o aplice oamenilor. Pe baza studiilor sale biografice, Galton considera calitățile umane dorite ca fiind trăsături ereditare, deși Darwin nu a fost de acord cu această elaborare a teoriei sale. În 1883, la un an după moartea lui Darwin, Galton a dat cercetării sale un nume: *eugenie*. Galton a definit eugenismul drept "studiul tuturor agenților aflați sub control uman care pot îmbunătăți sau afecta calitatea rasială a generațiilor viitoare". Odată cu introducerea geneticii, eugenia se bazează pe o ideologie a determinismului genetic în care caracterul uman se datorează genelor neafectate de educație sau de condițiile de viață. Mulți dintre geneticienii timpurii nu erau darwinieni, iar teoria evoluției nu era necesară pentru politicile de eugenie bazate pe determinismul genetic. De-a lungul istoriei sale recente, eugenia a rămas controversată.

Charles Darwin a recunoscut problema tendințelor disgenice (proliferarea persoanelor cu trăsături care dăunează bunăstării umane) de reproducere și pericolele posibilelor soluții. Darwin a susținut că programele de asistență socială pentru săraci și bolnavi sunt morale, dar și un pericol pentru populațiile viitoare dacă încurajează persoanele cu boli congenitale grave și trăsături ereditare precum niveluri scăzute de control impuls, inteligență sau empatie de a reproduce la rate mai mari decât alte persoane din populație. Acest aspect a fost explorat inițial de Hermann Mueller, și discutat de biologul evoluționar John Tooby. Darwin s-a temut de faptul că în națiunile dezvoltate "membrii societății fac greșeli, iar cei degradați și adesea viciați tind să se reproducă într-un ritm mai rapid decât membrii providențiali și, în general, virtuoși". Cercetătorii din domeniul inteligenței recunosc efectul așa-numit Flynn, care se referă la creșterea IQ-ului în

întreaga lume, dar susțin că în țările dezvoltate acesta scade: persoanele cu mai multă educație și venituri (corelate cu inteligența superioară) tind nu numai să aibă mai puțini copii, ci și să întârzie reproducerea în urmărirea altor obiective.

Preocuparea principală a primilor eugenști, precum Karl Pearson și Walter Weldon de la University College London, au fost factorii de inteligență percepuți, considerată ca fiind corelează cu clasa socială. În discursul său "Darwinism, progres medical și eugenie", Karl Pearson echivalează eugenismul cu medicina. Unele zone ale medicinei care nu sunt recunoscute de obicei ca eugenice afectează fondul genelor umane. Acestea includ sterilizarea și tehnicile chirurgicale care permit funcționarea organelor reproducătoare. Chiar și medicamentele care nu implică în mod direct organele de reproducere pot modifica fondul de gene. Anomaliile genetice la astfel de persoane sunt astfel duplicate, modificând fondul genetic. Pe această bază astfel de practici sunt acceptate pe scară largă ca procese eugenice mai radicale.

Eugenia a devenit o disciplină academică în numeroase colegii și universități și a primit finanțare din mai multe surse. Au fost formate organizații pentru a câștiga sprijinul public și atitudinea lor față de valorile eugenice responsabile la părinți, inclusiv Societatea Britanică de Educație Eugenică din 1907 și Societatea Americană de Eugenie din 1921. Ambele au căutat sprijinul preoților și au modificat mesajul lor pentru a satisface idealurile religioase. În 1909, clericii anglicani William Inge și James Peile au scris la Societatea Britanică de Educație Eugenică. Inge a fost invitat la Conferința Internațională de Eugenie din 1921, care a fost, de asemenea, susținută de Arhiepiscopul Catolic Roman din New York, Patrick Joseph Hayes.

Trei Conferințe Internaționale de Eugenie au avut loc la nivel mondial pentru eugenști cu reuniuni în 1912 la Londra și în 1921 și 1932 în New York. Politicile eugenice au fost inițial

implementate la începutul anilor 1900 în Statele Unite. De asemenea, a avut rădăcini în Franța, Germania și Marea Britanie. Mai târziu, în anii 1920 și 1930, politica eugenică de sterilizare a unor pacienți psihiatri a fost pusă în aplicare în alte țări, inclusiv în Belgia, Brazilia, Canada, Japonia și Suedia.

Pe lângă faptul că a fost practică în mai multe țări, eugenia a fost organizată pe plan internațional prin intermediul Federației Internaționale a Organizațiilor Eugenică. Aspectele sale științifice au fost realizate prin intermediul unor organisme de cercetare precum Institutul Kaiser Wilhelm de Antropologie, Ereditate umană și Eugenie, Institutul Cold Spring Harbour Carnegie pentru Evoluția Experimentală și Biroul de Evidență Eugenică. Din punct de vedere politic, mișcarea a susținut măsuri precum legile de sterilizare. În dimensiunea ei morală, eugenia a respins doctrina că toate ființele umane se nasc egale și a redefinit valoarea morală pur și simplu în ceea ce privește capacitatea genetică. Elementele sale rasiste au cuprins urmărirea unei arii genetice pure, "rasa nordică" sau "ariană", și eventuala eliminare a raselor "nepotrivite".

Criticile timpurii ai filosofiei eugeniei au inclus sociologul american Lester Frank Ward, scriitorul englez G. K. Chesterton, antropologul germano-american Franz Boas și scoțianul pionier în tuberculoză și autor Halliday Sutherland. Articolul din 1913 al lui Ward, "*Eugenics, Euthenics, and Eudemics*", cartea lui Chesterton din 1917, *Eugenics and Other Evils*, și articolul din 1916 al lui Boas, "*Eugenics*" (publicat în *The Scientific Monthly*), au fost extrem de critice față de mișcarea rapidă în creștere. Sutherland a identificat eugenistii ca fiind un obstacol major în eradicarea și vindecarea tuberculozei în adresa sa din 1917 "*Consumul: cauza și vindecarea*", și critica eugenistilor și neomaltusienilor în cartea sa din 1921, *Controlul nașterii*, a determinat pe eugenistul Marie Stopes să îi intenteze un proces de calomnie. Mai mulți biologi au fost, de asemenea, antagoniști ai mișcării eugeniei, inclusiv Lancelot Hogben. Alți biologi, precum J. B.

S. Haldane și R. A. Fisher, au exprimat scepticismul în convingerea că sterilizarea "defectivilor" ar duce la dispariția unor trăsături genetice nedorite.

Printre instituții, Biserica Catolică a fost un adversar al sterilizărilor impuse de stat. Încercărilor Societății Educaționale Eugenică de a convinge guvernul britanic să legalizeze sterilizarea voluntară s-au opus catolicii și Partidul Laburist. Societatea Americană de Eugenie a câștigat inițial unii susținători catolici, dar sprijinul catolic a scăzut după enciclica papală din 1930, *Casti connubii*. Prin aceasta, Papa Pius al XI-lea a condamnat în mod explicit legile sterilizării: "Magistrații publici nu au nicio putere directă asupra trupurilor supușilor lor; prin urmare, acolo unde nu a avut loc nicio crimă și nu există nicio cauză pentru pedeapsă gravă, nu pot face rău direct, fie din motive de eugenie, fie din orice alt motiv."

Ca mișcare socială, eugenia a atins cea mai mare popularitate în primele decenii ale secolului XX, când a fost practică în întreaga lume și promovată de guverne, instituții și indivizi influenți. Multe țări au adoptat diverse politici de eugenie, printre care: proiecții genetice, controlul nașterilor, promovarea ratelor natalității diferențiate, restricțiile de căsătorie, segregarea (segregarea rasială și sechestrarea bolnavilor mintali), sterilizarea obligatorie, avorturile forțate sau sarcini forțate, culminând în genocid.

Nazismul și declinul eugeniei

Reputația științifică a eugeniei a început să scadă în anii 1930, când Ernst Rüdin a folosit eugenia ca o justificare pentru politicile rasiale ale Germaniei naziste. Adolf Hitler a lăudat și a încorporat ideile eugenice în *Mein Kampf* în 1925 și a adoptat o legislație eugenică pentru sterilizarea "defectivilor" care a fost folosită pentru prima dată în Statele Unite, odată ce a preluat puterea. Unele metode comune de eugenie din secolul al XX-lea au implicat identificarea și

clasificarea indivizilor și a familiilor lor, inclusiv a celor săraci, bolnavi mintali, orbi, surzi, invalizi, promiscui, homosexuali, și grupuri rasiale (cum ar fi romii și evreii din Germania nazistă) ca "degenerați" sau "nepotriviți" și, prin urmare, a condus la segregare, instituționalizare, sterilizare, eutanasiere și chiar crimă în masă. Practica nazistă a eutanasiei a fost efectuată pe pacienții spitalizați din centrele Aktion T4, cum ar fi Castelul Hartheim.

Până la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, au fost abandonate multe legi discriminatorii legate de eugenie, devenind asociate cu Germania nazistă. H. G. Wells, care a cerut "sterilizarea eșecurilor" în 1904, a declarat în cartea sa din 1940, "*Drepturile omului: sau pentru ce luptăm?*" că printre drepturile omului, despre care el credea că ar trebui să fie accesibile tuturor, a existat "o interdicție a mutilării, sterilizării, torturii și oricăror pedepse corporale". După cel de-al doilea război mondial, practica "impunerii măsurilor menite să prevină nașterile în cadrul unui grup [național, etnic, rasial sau religios] a intrat în definiția noii crime internaționale de genocid, prevăzută în Convenția privind prevenirea și pedeapsa crimei de genocid. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene proclamă, de asemenea, "interzicerea practicilor eugenice, în special a celor care vizează selectarea persoanelor". În ciuda declinului legilor privind eugenismul discriminatoriu, unele sterilizări cu mandat guvernamental au continuat în secolul XXI. În timpul celor zece ani cât a condus Peru în perioada președintelui Alberto Fujimori, 1990-2000, 2 000 de persoane au fost sterilizate forțat. China și-a menținut politica privind un copil până în 2015, precum și o serie de alte legislații bazate pe eugenie, pentru a reduce dimensiunea populației și pentru a gestiona ratele de fertilitate ale diferitelor populații. În 2007, Națiunile Unite au raportat sterilizări și histerectomii coercitive în Uzbekistan. În perioada 2005 - 2013, aproape o treime din cei 144 de deținuți din California, care au fost sterilizați, nu și-au dat consimțământul legal pentru operație.

Renașterea moderna a eugeniei

Evoluțiile tehnologiilor genetice, genomice și reproductive de la sfârșitul secolului al XX-lea ridică numeroase întrebări cu privire la etica eugeniei, creând efectiv o renaștere a interesului față de subiect. Unii, cum ar fi sociologul UC Berkeley Troy Duster, susțin că genetica modernă este o ușă din spate a eugeniei. Această opinie este împărtășită de directorul adjunct al Casei Albe pentru Științe Legale, Tania Simoncelli, care a declarat într-o publicație din 2003 a Programului de populație și dezvoltare de la Hampshire College că progresele în diagnosticul genetic de preimplantare (PGD) deplasează societatea într-o "nouă eră a eugeniei" și că, spre deosebire de eugenismul nazist, eugenismul modern este condus de consumatori și bazat pe piață, "unde copiii sunt din ce în ce mai mult considerați produse de consum la comandă". Într-un articol din ziarul din 2006, Richard Dawkins a afirmat că discuția privind eugenia este împiedicată de umbra utilizării abuzive a naziștilor, în măsura în care unii oameni de știință nu vor admite că este posibilă reproducerea oamenilor pentru anumite abilități. El crede că nu este fizic diferit de reproducerea animalelor domestice pentru trăsături cum ar fi viteza sau traiul în turmă. Dawkins a simțit că a trecut destul timp pentru a întreba cel puțin care sunt diferențele etice dintre reproducere pentru sportivi față de formarea sportivilor sau forțarea copiilor să ia lecții de muzică, deși el poate să gândească la motive persuasive pentru a trasa distincția.

Richard Lynn face o clasificare a eugeniei pe criterii istorice și a modalităților prin care se pot aplica metodele de eugenie. Astfel, eugenia clasică include eugenie negativă prin furnizarea de informații și servicii, adică reducerea sarcinilor neplanificate și a nașterilor (promovarea abstenenței sexuale. educația sexuală în școli, clinici școlare, promovarea utilizării contracepției, contracepție de urgență, cercetarea pentru contraceptive mai bune, sterilizarea voluntară, întreruperea de sarcină), eugenia negativă prin stimulente, constrângeri și forțare (stimulente

pentru sterilizare, plățirea mamelor adolescente pentru a nu mai rămâne însărcinat, stimulente pentru femei să folosească contracepții. plăți pentru sterilizare în țările în curs de dezvoltare, reducerea beneficiilor pentru ajutoare sociale, sterilizarea obligatorie a "retardului mental", sterilizarea obligatorie a infractorilor de sex feminini, sterilizarea obligatorie a infractorilor de sex masculin), și licențe pentru părinți, iar eugenia clasică pozitivă include stimulente financiare pentru a avea copii, stimulente selective pentru îngrijirea copilului, impozitarea celor fără copii, obligații etice ale elitei, și imigrarea eugenică. Noua eugenie, denumită și eugenia liberală, include inseminarea artificială de către donator, donarea de ouă, diagnosticul prenatal al tulburărilor genetice și terminarea sarcinii de fetoși defecti, selecția embrionilor, ingineria genetica, terapia genetică, și clonarea.

Thomas Hunt Morgan, în 1915, demonstrează că ideea de eugenie prin mutație genetică nu este corect științific, afirmând că schimbările genetice majore pot avea loc în afara moștenirii genetice.

Un plan de eugenism pe termen lung poate duce, de asemenea, la riscul pierderii diversității genetice care poate duce la o "îmbunătățire" culturală a fondului genetic, după cum se poate observa în numeroase cazuri în populațiile izolate, eliminarea caracteristicilor considerate nedorite reducând prin definiție diversitatea genetică.

În octombrie 2015, Comitetul Internațional de Bioetică al Organizației Națiunilor Unite a scris că problemele etice ale ingineriei genetice umane nu ar trebui să fie confundate cu problemele etice ale mișcărilor de eugenie din secolul XX. Cu toate acestea, este încă problematică deoarece contestă ideea egalității umane și deschide noi forme de discriminare și stigmatizare pentru cei care nu doresc sau nu își pot permite tehnologia.

Transhumanismul este deseori asociat cu eugenia, deși cei mai mulți transhumani care dețin opinii similare se distanțează de termenul "eugenie" (preferând "alegerea germinală" sau "reprogenetica") pentru a evita confundarea poziției lor cu teoriile și practicile discreditate de la începutul secolului XX - mișcările eugenice.

Screening-ul prenatal poate fi considerat o formă de eugenism contemporan deoarece poate duce la prevenirea nașterii unui copil cu trăsături nedorite.

Dezbaterea pe această temă a rămas însă până în zilele noastre: prin obligație morală de a asigura bunăstarea copiilor noștri viitori, se pot justifica practicile contemporane în obiectivele, formele, justificările și consecințele lor posibile, din programele eugenice?

Filosofii contemporani fac distincție între eugenismul tradițional "autoritar" (coercitiv) și cel "liberală" promovat în prezent (a9), bazat pe alegerea individuală liberă și valorile pluraliste.

Criticii eugeniei argumentează prin susceptibilitatea de a se abuza de aceste politici în favoarea anumitor grupuri, încălcarea drepturilor omului în cazul eugeiei negative, și pierderea diversității genetice, ducând la depresia endogamică din cauza variațiilor genetice mai mici.